

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 10. 3. 2016

Číslo: Ročník 26 (2016), Číslo 1

Sekce: Naše téma

Název článku: Vzdělávání v knihovnách aneb Hardware máte s sebou

Autor: Vladimíra Buchtová

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20160108>

Vzdělávání v knihovnách aneb Hardware máte s sebou

Vladimíra Buchtová

Pro letošní rok byla pro knihovny našeho kraje vyhlášena kampaň týkající se vzdělávání veřejnosti. Téma zní *Knihovny jako vzdělávací instituce*. Už zíváte? Není divu. Nuda, kam se podíváte. Všednější spojení než knihovna a vzdělávání byste jen stěží hledali. Při bližším pohledu to snad ale tak hrozné nebude. Ostatně Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové má své věrné návštěvníky, kteří se vzdělávání nebojí. Tento rok bude však útok na jejich šedé mozkové buňky ještě brutálnější.

Potřeba vzdělání je imperativ vtlučený nám do hlavy od útlého dětství. Na základní škole slyšíme „Musíš se učit, aby z tebe něco bylo“, na střední „Aspoň tu maturitu kdybys udělal“ a na vysoké „Já tě už dál živit nebudu!“ Nic příjemného, že? Není tedy divu, že když slyšíme o potřebě vzdělávání, máme už předem mírně nejapný pocit. Kdy se to tak láme? Ve třiceti nebo čtyřiceti? Pak bychom se rádi učili, ale na školu už moc času nezbyvá, takže kam? Přece do knihovny. Omlouvám se tímto univerzitě třetího věku a jazykovým školám.

Naše potenciální návštěvníky jsme začali lákat už v prosinci minulého roku, kdy jsme oslovili seniory a všechny, kdož se ještě neodvážili stisknout magické tlačítko počítače. První kroky s tímto nezbytným prostředkem komunikace si tedy zájemci mohli poprvé vyzkoušet v lednu 2016 v naší počítačové učebně. Zájem o **počítačové kurzy** byl převelký, daleko přesahující možnosti naší učebny, a dá se říci, že všichni přihlášení se kurzů zúčastňují s nadšením.

Počítač ani žádné jiné zařízení honosící se monitorem naopak nemusíme představovat těm nejmladším návštěvníkům knihovny, kteří se pod pedagogickým dohledem zúčastňují našich **lekci informačního vzdělávání**. Lekce jsou většinou určeny druhému stupni základních škol a školám středním. Momentálně knihovna nabízí pět různých témat. Kromě lekce zaměřené na vyhledávání v různých typech online katalogů, souborných katalogů a informačních bran jsou to dvouhodinové pořady se zaměřením na osobnosti české kultury. Ani mladší žáci se poučení nevyhnou. Pro ně je určen devadesátiminutový program s názvem *Za Pipí, Mauglím, Malým princem a dalšími dětskými hrdiny hurá do knihovny*. **Exkurze** po knihovně s výkladem je pak už jen třešnička na třípatrovém dortu mimoškolního vzdělávání. Nevím jak žáci, ale učitelé jsou s lekcemi určitě spokojeni. Navštěvují je totiž nejen studenti hradeckých škol, ale opakovaně i školy z Jaroměře, z Nové Paky a z dalších míst regionu. Lekce rozvíjejí klíčové kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní, sociální a personální a občanské, vztahují se k předmětům český jazyk a literatura, dějepis, občanská nauka, zeměpis, výtvarná výchova i mediální výchova. Co se týká studentů, jejich mozek je ještě neopotřebovaný, a tak to jde snadno a rychle. Ale ani v případě, že máte pocit, že závity mírně zatuhly, nemusíte úplně zoufat. **Kurzy trénování paměti**, které se konají ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové už od roku 2006, patří mezi nejnavštěvovanější a nejoblíbenější. Proto se také od roku 2008 konají dvakrát do roka – na jaře a na podzim. Jedna lekce trvá hodinu a půl a účastníci se obvykle celou dobu dobře baví. Připomenou si mnoho pozapomenutých mnemotechnik, pomocí zábavných cvičení trénují a zlepšují své paměťové funkce. Kurzy se pořádají pro dospělé v aktivním věku i pro seniory. V poslední době knihovna spolupracuje se společností Commservis.com, a to v rámci Evropského dne mozku, který připadá na 11. března. Příchozí si obvykle vyslechnou přednášky o tréninku obou institucí a pak vyzkoušejí mindball a další hry. Vloni jsme březnový NTPP (Národní týden trénování paměti) uspořádali společně s Muzeem východních Čech v Hradci Králové. Do současné doby prošlo kurzy trénování paměti v naší knihovně přes 300 lidí.

Ale abyste se mohli vzdělávat, nemusíte se zrovna přihlašovat do kurzu nebo na lekci. Můžete k nám klidně přijít jen na večer, který si vyberete. Knihovna totiž pro letošní rok připravila kromě stávajících **cyklů přednášek**, jako jsou *Literární dílny*, cyklus o architektuře *Moderní Hradec* či *Umělci, kteří předběhli svou dobu*, ještě mnohé další. V lednu odstartovala první akce v rámci **Diskusního klubu SVK HK**. A to pěkně horkým tématem – *Západ, EU a*

migrační krize. Mile nás překvapil zájem návštěvníků – diskuse trvala více než půldruhé hodiny a na pěsti nedošlo. Nápad na diskusní klub či malý hradecký Hyde Park už v nás zrál delší dobu. A proč patří do vzdělávání? Diskutovat a podepřít svůj názor pádnými argumenty je přece také umění. Umění, které jsme téměř zapomněli a je třeba se ho opět učit.

Od května rovněž spouštíme nový cyklus *Zapomenuté stříbro aneb Počátky kinematografie*, který uvede v naší knihovně filmový kritik, publicista a pedagog Martin Jiroušek. Erotikon nebo Upír Nosferatu už tak nudně nezní, že?

Knihovna pochopitelně neopomene ani letošní nejvýznamnější **výročí**, kterým je 400. výročí úmrtí nejhranějšího dramatika všech dob Williama Shakespeara a 700. výročí narození českého krále a císaře Svaté říše římské Karla IV. Šestku na konci má i bitva u Hradce Králové, takže i milovníci regionu si přijdou na své.

Takže architektura, historie, umění, literatura, politika... Že bych na něco zapomněla? Aha. Věda. Samozřejmě. S Akademií věd ČR spolupracujeme už dlouho, hlavně během Týdne vědy a techniky, do kterého se společně zapojujeme odbornými přednáškami. Tentokrát plánujeme prezentaci projektu *Science to Go*. Oč se jedná? Čeští vědci prostřednictvím krátkých populárních minipřednášek představují výsledky svých výzkumů široké veřejnosti. Ergo – nenudí a zajímavě informují o tom, co je na poli vědy nového. Ať už se jedná o černé díry, poškozenou DNA nebo Einsteinovu teorii relativity, věřím, že návštěvníci nebudou zklamáni.

Vyjmenovat vše se asi nedá. Ale vybrat se dá určitě. Takže: zavřete pusy, přestaňte zívát, obujte se a vyrazte k nám do knihovny.

Psáno pro zpravodaj U nás a občasník X.

Kontakt na autorku: vladimira.buchtova@svkhk.cz

Web knihovny: <http://www.svkhk.cz/>